

חַת־ת לַיּוֹם שֵׁשִׁי פָּרַשְׁתָּ בְּהַעֲלוֹתְךָ עֵרֵב שַׁבַּת קוֹדֶשׁ י"ג סיון, ה'תשפ"ג - שְׁנַת הַקְּהֵל

מעוניינים להקדיש לזכות יקירכם? צרו קשר kidschitas.he@gmail.com

חֲמִשׁ / שִׁישִׁי עִם רִשׁ"י

בְּקִצְרָה: וַיְהִי בְּנִסְעֵ הָאָרוֹן .. אוֹמְרִים זֹאת כְּדִי לִיצוֹר הַפְּסָקָה בֵּין הַסְּפוּרִים עַל הַתְּנַהֲגוּיּוֹת לֹא רְאוּיּוֹת שֶׁל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. הָעֵרֵב רַב הַתְּלוּנָן עַל קְפִיצַת הַדֶּרֶךְ וְה' הֶעֱנִישׁ אוֹתָם. שָׂאֵר הָעֵרֵב רַב הַחֲלוּ לְהַתְּלוּנָן שׁוֹב. הֵם הַתְּלוּנָנוּ וְאָמְרוּ שֶׁהֵם לֹא אוֹהֲבִים אֶת הַמֶּן. הֵם מִתְּעַגְּעִים לְאֲכִילַת הַבָּשָׂר וּמְחַפְּשִׁים תְּרוּץ שֶׁלֹּא לְקִים אֶת כָּל הַמִּצְוֹת. אֶלְדָּד וּמִידָד מִתְּנַבְּאִים שֶׁמֶשֶׁה לֹא יִכְנַס לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

כְּאֲשֶׁר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עָמְדוּ לְנִסְעֵ, הַכֹּהֲנִים שָׁנְשְׂאוּ אֶת הָאָרוֹן הַחֲלוּ לְלַכֵּת, מִשֶּׁה הָיָה מִבְּקֵשׁ מֶה' לְשִׁמּוֹר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. אַתֶּם בְּטַח מְכִירִים אֶת הַפְּסוּקָה בֵּין שְׂאוֹמְרִים אוֹתוֹ לְפָנֵי פְּתִיחַת אָרוֹן הַקֹּדֶשׁ בְּבֵית הַבְּנִקְסֵת. "וַיְהִי בְּנִסְעֵ הָאָרוֹן..." וְכֹאשֶׁר הַכֹּהֲנִים הִנִּיחוּ אֶת הָאָרוֹן, מִשֶּׁה הָיָה אוֹמֵר "שׁוֹבָה ה' רַבְבוֹת אֶלְפֵי יִשְׂרָאֵל", מִבְּקֵשׁ מֶה' לְשָׁבוֹן בֵּין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

בְּסִפּוֹר הַתּוֹרָה, לְפָנֵי וְאַחֲרֵי הַפְּסוּקִים הָאֵלּוּ יִשְׁנֶה נ' הַפּוּכָה, מַעֲיִן סוּגְרִים לְפָנֵי וְאַחֲרֵי. זֹאת מְכִיּוֹן שֶׁהַפְּסוּקִים הָאֵלּוּ נִמְצְאִים בְּמָקוֹם הַלֹּא נָכוֹן.

דְּבַרְנוּ עַל מִסַּע בְּנֵי יִשְׂרָאֵל קִדְּם. מִדּוּעַ נִכְתְּבוּ כַּעֲתָ? מְכִיּוֹן שְׂאִמְרָנוּ אֶתְמוֹל שֶׁחֲלַק מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל רָצוּ לְהִגִּיעַ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל מִהַסְּבּוֹת הַלֹּא נִכּוֹנוֹת וְהַיּוֹם לוֹמְדִים עַל עוֹד דְּבַר שֶׁבְּנֵי יִשְׂרָאֵל נִהְגוּ שֶׁלֹּא כְּרָאוּי. לָכֵן יֵשׁ אֶת הַפְּסוּקִים הָאֵלּוּ בִּינֵיהֶם, כְּדִי שֶׁלֹּא לְדַבֵּר עַל הַדְּבָרִים הָעֲצוּבִים בְּבֵת אַחַת.

כְּפִי שֶׁלְּמַדְנוּ אֶתְמוֹל, בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הִלְכוּ בַיּוֹם אֶחָד אֶת מֶה שֶׁהוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ כָּלל בְּשִׁלוּשָׁה יָמִים. בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָיוּ צְרִיכִים מְאֹד לְשִׁמּוֹחַ בְּשֶׁל כֶּף. אֲבָל הָעֵרֵב רַב לֹא שְׁמַחוּ עַל כָּל הַמִּצְוֹת שֶׁה' נָתַן, לָכֵן נִסּוּ לְהַתְּלוּנָן לֵה' כְּדִי שֶׁיְהִיָּה לָהֶם תְּרוּץ שֶׁלֹּא לְקִים אֶת הַמִּצְוֹת. הֵם אָמְרוּ שֶׁהַתְּעִיפוּ מִהַהֲלִיכָה לְמֶרְחָק כְּזֶה.

ה' כְּעַס מְאֹד, וְשָׁלַח אֵשׁ כְּדִי לְשׂוֹף אוֹתָם. (הוּא גַם הֶעֱנִישׁ אֶת שְׁבַעִים הַזְּקֵנִים בְּגִלְל שֶׁהֵם הָיוּ צְרִיכִים לְלַמֵּד אֶת הָעֵרֵב רַב שֶׁלֹּא לְהַתְּנַהֵג בְּאִפּוֹן לֹא רְאוּי. חֲלַק מִהָעֵרֵב רַב בְּקִשׁוֹ מִמֶּשֶׁה רַבְּנוּ לְהַתְּפַלֵּל עֲלֵיהֶם,

וְכֹךְ הָאֵשׁ פָּסְקָה. מִשֶּׁה קָרָא לְמָקוֹם תִּבְעֶרָה, מְלִשׁוֹן בְּעֵרַת אֵשׁ.

שָׂאֵר הָעֶרֶב רַב לֹא לָמְדוּ לָקַח, הֵם גַּם הִתְחִילוּ לְהִתְלוֹנֵן. הֵם אָמְרוּ שֶׁהֵם רוֹצִים בְּשָׂר (לְמֵרוֹת שֶׁהָיוּ לָהֶם שִׁפְעַת שֶׁל בְּהֵמוֹת שֶׁהָיוּ יְכוּלִים לְשַׁחוּט אוֹתָם). הֵם הִתְלוֹנְנוּ שֶׁהֵם מִתְנַגְּעִים לְאֲכִילַת הַדָּגִים בְּמִצְרַיִם וְלַעֲבֹדָה שֶׁלֹּא הָיוּ צָרִיכִים לְשִׁמּוֹר מִצְוֹת. הֵם הִתְלוֹנְנוּ עַל הַמֶּן שֶׁנָּתַן הָיָה לְטַעַם בּוֹ אֵת טַעַם מִרְבִּית הַמַּאֲכָלִים שֶׁבְּעוֹלָם מְלַבֵּד מַאֲכָלִים שְׂאִינָם בְּרִיאִים לְתִינוּקוֹת. טַעַנְתֶּם הִיְתָה שֶׁהֵם רוֹצִים דּוֹקֵא אֶת הַמַּאֲכָלִים הָאֵלוּ וּמִשְׁתַּעֲמָמִים מִהֶמֶן שֶׁיִּרְדַּ מֵהַשָּׁמַיִם.

אִיךְ הָיָה נִרְאָה הַמֶּן? הִיא הָיָה כְּמוֹ כְּדוֹר לְבָן עֵגֶל, וְהָיָה קָל לְאֲכֹל וְקָל לְמִצּוֹא. טַעַמוּ הָיָה כְּצַפְיִחִית בְּדָבָשׁ. אוֹלָם אִם רָצוּ יְכַלּוּ לְטַעַם (וְלַחֲוֵשׁ) כָּל סוּג שֶׁל מַאֲכָל שֶׁרָצוּ. ה' עָשָׂה שֶׁהֶמֶן יִרְדַּ עַל שִׁכְבַּת טַל (שִׁכְבָּה קְלָה שֶׁל גֶּשֶׁם שִׁיּוֹרְדַת בְּבָקָרִים) וְזֹאת עַל מְנַת לְשִׁמּוֹר עַל נְקִיוֹנוֹ שֶׁל הַמֶּן.

ה' שָׁמַע אֶת תְּלוֹנוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל הַמֶּן, וְגַם הִתְלוֹנוֹת שֶׁה' לֹא הִרְשָׁה לָהֶם לְהִתְחַתֵּן עִם מֵי שְׂרוֹצִים (זוֹכְרִים שֶׁלְּמַדְנוּ אֶת הַהֲלָכוֹת עִם מֵי מִתָּר / אֲסוּר לְהִתְחַתֵּן) ה' בְּעַס מְאֹד!

מִשֶּׁה גַם הוּא מְאֹד הִצְטַעַר. הוּא אָמַר "אִיךְ אוֹכֵל לְדָאֵג לְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעֶצְמִי לְלֹא שְׁבָעִים הַזְּקֵנִים (שֶׁנִּפְטְרוּ בְּשִׂרְפָה)? מֵאִיפֹה אוֹכֵל לְתַת לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּשָׂר?"

ה' אָמַר לְמִשֶּׁה מַה רָצָה לַעֲשׂוֹת עַל מְנַת לְהַעֲנִישׁ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אֲבָל מִשֶּׁה בִקֵּשׁ מֵה' שֶׁלֹּא לְהַכְבִּיד כָּל כֹּף עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. ה' הִסְכִּים לְהַעֲנִישׁ אוֹתָם בְּאִפְן אַחֵר, אֲבָל אָמַר לְמִשֶּׁה לְבַחֵר שְׁבָעִים זְקֵנִים חֲדָשִׁים שִׁיּוּכְלוּ לַעֲזוֹר לוֹ לְהִנְהִיג אֶת עַם יִשְׂרָאֵל.

ה' אָמַר לְמִשֶּׁה לֹמַר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁבִּיּוֹם לְמַחֲרָת, הֵם יִקְבְּלוּ אֶת הַבָּשָׂר שֶׁרָצוּ, וְהֵם יִמּוּתוּ כְּאֲשֶׁר יֵאָכְלוּ אוֹתוֹ. כֹּךְ זֶה לֹא יִרְאָה בְּאֵלוֹ ה' לֹא יְכוּל לְתַת לָהֶם אֲכָל.

מִשֶּׁה לֹא חָשַׁב שֶׁכְּדָאִי לְהַשְׁקִיעַ וְלְתַת לְעֶרֶב רַב אֶת בְּקִשְׁתֶּם מִכִּיּוֹן שֶׁהֵם אֵף פְּעַם לֹא יוֹדוּ בְּכֹךְ שֶׁזֶה מִסְפִּיק לָהֶם. הוּא רָצָה קִדְּם כָּל לְגֵרִם לָהֶם לְהַפְסִיק לְהִתְלוֹנֵן וְה' אֲשֶׁר לוֹ לְנִסּוֹת. מִשֶּׁה נָסָה לֹמַר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל ה' יְכוּל לְתַת לָהֶם כָּל דָּבָר שֶׁהֵם רוֹצִים, אֲבָל הֵם עָנוּ שְׂאִינָם מֵאֲמִינִים. לְכֵן הִזְהִיר אוֹתָם מִשֶּׁה שֶׁהֵם יִמּוּתוּ מֵאֲכִילַת הַבָּשָׂר אוֹתוֹ רָצוּ.

מִשֶּׁה בָּחַר שְׁבָעִים זְקֵנִים חֲדָשִׁים: הוּא בָּחַר שֶׁשֶׁה אֲנָשִׁים מְכֹל שִׁבְט וְעָרָף גּוֹרֵל כְּדֵי לְרַאוֹת מֵי יְהוָה הַזְּקֵנִים מִבְּיַנְיָהֶם. ה' נָתַן לְזְקֵנִים אֶת הַכֹּחַ לֹמַר נְבוּאָה.

שְׁנַיִם מִהַזְּקֵנִים הָאֵלוּ לֹא הִרְגִישׁוּ שֶׁהֵם רְאוּיִים לְתַפְקִיד, אֲבָל ה' נָתַן לָהֶם בְּכָל זֹאת אֶת כֹּחַ הַנְּבוּאָה. הֵם הִתְנַבְּאוּ שֶׁמִּשֶּׁה רִבְּנוּ לֹא יִכְנַס לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְיִהְיֶה שֶׁיְנַהֵג אֶת הָעָם בְּכַנְיָסָה לְאֶרֶץ.

יְהוָה מְאֹד הִצְטַעַר כְּאֲשֶׁר שָׁמַע זֹאת, אֲבָל מִשֶּׁה אָמַר שֶׁהוּא מְקוּהָ שֶׁכָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יְהִיוּ נְבִיאִים.

תְּהִלִּים / יוֹם י"ג לַחֲדָשׁ פְּרָקִים ס"ט- ע"א

בְּפָרֶק ע"א, אֶחָד מִפְּרָקֵי הַתְּהִלִּים שֶׁל הַיּוֹם, יִשְׁנָם אַרְבָּעָה נְגוּנִים! אֶת הַפָּרֶק הַזֶּה אָמְרוּ הַחַל מִיּוֹם הַהֲלָדַת הַ70 שֶׁל הַרְבֵּי וְהַחֲסִידִים הָיוּ כָּל כֹּף בְּלִבָּיָם וְשִׁמְחִים שֶׁחִבְּרוּ הַרְבֵּה נְגוּנִים.

אֶחָד מֵהֶם הוּא עַל הַמְּלִים "כְּמוֹפֶת הֵייתִי לְרַבִּים וְאַתָּה מַחְסִי עַז". דָּוִד הַמֶּלֶךְ אוֹמֵר, הֵייתִי דְגָמָה- מוֹפֶת לְהַרְבֵּה אֲנָשִׁים, וְאַתָּה נוֹתֵן לִי הַכֹּל. כְּשִׁיְהוּדִי מִתְנַהֵג בְּאִפְן שֶׁהוּא דְגָמָה חִיָּה לְאֲנָשִׁים אַחֲרִים, ה' נוֹתֵן לוֹ כֹּחַ שֶׁתְּהִיָּה לוֹ הַצְּלָחָה.

תְּנִיָּא / שַׁעַר הַיְחִיד וְהַאֲמוּנָה פְּרָק ד' (י"ג סִיּוֹן שָׁנָה פְּשׁוּטָה)

אֲדַמּוּר הַזְּקֵן מְסַבֵּיר אִיךְ לְמֵרוֹת שֶׁכָּל דָּבָר הוּא חֶלֶק מִהַחִיוֹת שֶׁל ה', בְּכָל זֹאת נִרְאָה בְּאֵלוֹ יֵשׁ לוֹ קִיּוּם מְשַׁל עֶצְמוֹ.

המדרש אומר שאפילו אם כל העולם מתאחדים ומנסים להבין איך ליצור אפילו כנף קטן של יתוש מכלום, וגורמים לחיות, הם לא יצליחו.
זאת בגלל שה' ברא את העולם מאין. וזה דבר שאף אחד לא יכול להבינו, ודבר שרק ה' יכול לעשות.
היום האדמו"ר הזקן אומר שכן הדבר בדרך שבה ה' מסתתר בעולם:
היות וה' ברא הכל בדרך כה נפלאה (נתן לראות זאת באשר לומדים על העולם המפלא שה' ברא) רק מהתבוננות בעולם כלם צריכים להבין מיד שה' ברא את הכל ונותן לו חיות מידי שניה.
אבל זה לא כן. יש צורך לחשב על כך כדי לדעת שה' ברא את הכל והוא החיות והקיום של העולם.
ועדין ישנם אפילו אנשים שאומרים שהעולם ברא את עצמו וחס ושלום אין ה'.
איך זה יתכן?

מכיון שאותו ה' גדול שברא את העולם, באותה גדלה החביא את עצמו בעולם כל כך טוב, שאף אחד לא ידע שהוא יצר אותו. רק באשר אדם חושב (ויהודי חושב ומשתמש בכח האמונה של הנשמה שלו) אפשר לראות ולחוש זאת.

ההסתתרות הזו נובעת משם ה' הנקרא אלקים.

יצירת העולם על ידי ה' - הוא באותיות י-ה-ו-ה...

באשר משבחים את ה' בתחלת תפילת שמונה עשרה, משתמשים במלים "הגדול, הגבור". מדבר אודות שני הכחות של ה'. כח הבריאה של יש מאין, והכח להסתיר זאת כך שיראה כאלו יש לו קיום משל עצמו.

היום יום / י"ג סיון

הצמח צדק חבר נגונים רבים. הוא נהג לנגן באשר למד תורה, ולעתים הפסיק באמצע הלמוד או הכתיבה כדי לנגן נגון.

הרבי המהר"ש אמר שנגוני הצמח צדק היו קשורים למה שלמד - והוא יכל לדעת מה הצמח צדק לומד על ידי שמיעת הנגון ששר.

ספר המצוות / מצות לא תעשה שכ"ב

המצוה היומית, **מצות עשה שכ"ב** נלמדת מהפסוק "לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת".
חז"ל שואלים שאלה חשובה, האם אין הדלקת האש אחת מל"ט אבות מלאכה? הרי ה' כבר אמר שלא לעשות מלאכה. ה' לא נותן את אותה מצוה פעמים, אלא אם לומדים ממנה משהו חדש. מדוע ה' אומר שלא להבעיר אש?

חז"ל מסבירים שה' אומר שלא להעניש אדם בשבת, אפילו אם ענשו שרפה. בית הדין למד מכך שלא לדון שום דינים בבית הדין בשבת.

רמב"ם / הלכות שבת פרקים י"ב, י"ג, י"ד

ברמב"ם היום לומדים על שלוש מלאכות: לא להדליק אש, לא לכבות אש ולא לטלטל בשבת. אם החלה דלקה בשבת, אסור לכבות אותה בעצמנו אלא אם זה במצב של פקוח נפש. לשרפה קטנה שאינה מסכנת, מתר לעשות פעולה שתגרום לשרפה להכבות מעצמה, למשל לשפוך מים או מיץ מסביב למקום השרפה או לשים כוסות פלסטיק מלאות במים ליד השרפה כדי שהמים ישפכו ויכבו את

האש. אבל לשרפה בגדל בינוני, או שרפה שאנו חוששים שעלולה להיות מסכנת, יש לקרוא למכבי האש **מייד!** אפלו בשבת, בגלל שה' אומר שפקוח נפש - והצלת חיים של אדם חשובים יותר מכל אסור או מצוה. (רואים כמה ה' אוהב אותנו?).

המלאכה הנקראת הוצאה מרשות לרשות כוללת הרבה מאוד פרטים. ההלכה שאסור להזיז שום דבר מ"רשות - מקום" אחד ל"רשות - מקום" אחר. לומדים על סוגי מקומות שונים. המקומות החשובים ביותר הם רשות היחיד, רשות הרבים וכרמלית.

רשות היחיד - זהו מקום פרטי, מתר לטלטל דברים בתוך רשות היחיד. הבית שלכם, החצר האחורית (אם היא מקפת גדר) ובית הכנסת הם דגמאות למקומות המהוים רשות היחיד. אסור לטלטל מרשות היחיד לרשות הרבים או לכרמלית. כשעושים ערוב (כמו שיש במרבית המקומות בארץ ישראל) אפשר להפוך כרמלית שתהיה כמו רשות היחיד גדולה כדי שנוכל לטלטל מחוץ לבית.

דרכי החסידות / י"ג סיון

היום הוא היום הראשון אחרי ימי התשלומין להקרבת קרבנות לחג השבועות.

זהו הסיום הסופי של חג השבועות. וזה עלול לגרום צער. כל הימים הטובים הסתיימו וחוזרים לחיי היומיום.

אבל לא, הרבי אומר לעתים קרובות שיהודי צריך להוסיף תמיד - "מעלין בקדש", אבל איך אפשר להעלות עוד בקדשה כאשר זה עתה סימנו חג כה מיחד?

הנקדה העקרית בתורה היא להשתמש בה כדי לחיות כפי שה' רוצה.

לומדים דברים רבים בתורה וצריך ללמד מהם איך להתנהג.

היום אחרי סיומו של חג השבועות וימי התשלומין הוא היום שבו לוקחים את כל התורה שלמדו וקבלו והופכים אותה לחלק מהחיים.

אין דרך טובה מזאת להוסיף עוד קדושה!